

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 13.7.2011
COM(2011) 417 galīgā redakcija

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

Kopējās zivsaimniecības politikas reforma

SATURS

1.	Ievads	2
2.	Reformas mērķi	3
2.1.	Vairāk zivju, ko zvejot ilgtspējīgi	3
2.2.	Nākotne zvejas un akvakultūras nozarei un nodarbinātībai	4
2.3.	Plaukstoši piekrastes reģioni	6
2.4.	Informētu patērētāju patieso vajadzību ievērošana	6
2.5.	Labāka pārvalde ar reģionalizācijas palīdzību	7
2.6.	Gudrāka finansēšana	8
2.7.	KZP principu izvirzīšana starptautiskā mērogā	8

1. IEVADS

Zaļajā grāmatā par kopējās zivsaimniecības politikas (KZP) reformu¹ secināts, ka netiek sasniegti politikas galvenie mērķi: zivju krājumi ir pārzvejoti, ekonomiskā situācija flotes daļās ir nestabila, neskatoties uz to, ka lielā apjomā tiek saņemtas subsīdijas, darbs zvejas nozarē nav pievilcīgs un situācija daudzos piekrastes reģionos, kuri atkarīgi no zvejniecībām, ir nedroša. Pēc Zaļās grāmatas publicēšanas rīkotās plašās apspriešanās rezultāti apstiprināja šo analīzi².

Nemot to vērā, Komisija ir ierosinājusi vērienīgu politikas reformu. Šī reforma ir vērsta uz to, lai ieviestu nosacījumus ar mērķi panākt labāku nākotni zivīm un zvejniecībām, kā arī jūras videi, kas ir to pamatā. KZP ir milzīgs potenciāls izveidot pamatu ilgtspējīgām zvejniecībām, kas saudzē ekosistēmu, nodrošinot augstvērtīgus, veselīgus zivju produktus Eiropas iedzīvotājiem, plaukstošus piekrastes reģionus, peļņu nesošus ražošanas un zivju apstrādes uzņēmumus, kā arī pievilcīgas un drošas darbvietas.

Reforma palīdzēs īstenot stratēģiju “Eiropa 2020”³, strādājot pie tā, lai panāktu ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi, labāku kohēziju piekrastes reģionos un pārliecinošus nozares ekonomiskos rādītājus. Tiecoties panākt dzīvo jūras resursu ilgtspējīgu izmantošanu, reforma ir arī galvenais elements pamatiniciatīvā par resursu izmantošanas ziņā efektīvu Eiropu⁴.

Ilgspējība ir ierosinātās reformas galvenais elements. Ilgtspējīga zveja nozīmē to, ka nozvejotie daudzumi neapdraud krājumu atjaunošanos un nodrošina lielus ilgtermiņa ieguves apjomus. Šajā nolūkā jāpārvalda jūrā nozvejoto zivju daudzums. Komisija ierosina līdz 2015. gadam panākt to, ka krājumi tiek izmantoti ilgtspējīgā apjomā, lai nodrošinātu “maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu”. Turklāt Komisija ierosina līdz 2016. gadam izskaust nevajadzīgo zivju izmešanu atpakaļ jūrā. Šādi izmetumi ir nepieņemama resursu tērēšana.

Saskaņā ar precīzākajām aplēsēm⁵, ja krājumi tiktu izmantoti maksimālajā ilgtspējīgas ieguves apjomā, krājumu apjomi palielinātos par aptuveni 70 %. Kopējās nozvejas apjomi pieaugtu par aptuveni 17 %, peļņas norma būtu trīs reizes lielāka, ienākumi no ieguldījumiem būtu sešas reizes lielāki un bruto pievienotā vērtība zvejas nozarē palielinātos gandrīz par 90 %.

Zvejojot ilgtspējīgi, zvejas nozare vairs nebūtu atkarīga no publiskā atbalsta. Turklāt šādā veidā būtu vieglāk panākt stabilas cenas pārrēdzamos apstākļos, sniedzot acīmredzamus

¹ COM(2009) 163 galīgā redakcija, 2009. gada 22. aprīlis.

² Sk. arī SEC(2010)428 galīgā redakcija, 2010. gada 16. aprīlis, Apspiežu kopsavilkums par kopējās zivsaimniecības politikas reformu.

³ Komisijas paziņojumā „EIROPA 2020. Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei” (COM(2010)2020, 2010. gada 3. marts) izklāstīta stratēģija, lai palīdzētu Eiropai pēc krīzes kļūt stiprākai un pārveidot ES par gudru, ilgtspējīgu un integrējošu ekonomiku, kas nodrošina lielu nodarbinātību, produktivitāti un sociālo kohēziju. Stratēģija „Eiropa 2020” piedāvā redzējumu par Eiropas sociālo tirgus ekonomiku 21. gadsimtā.

⁴ Komisijas paziņojums „Stratēģijas „Eiropa 2020” pamatiniciatīva „Resursu ziņā efektīva Eiropa””, COM(2011)21, 2011. gada 26. janvāris.

⁵ Komisijas dienestu darba dokuments. Ietekmes novērtējums, kas pievienots Komisijas priekšlikumam Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par kopējo zivsaimniecības politiku [ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 2371/2002].

ieguvumus patērētājiem. Spēcīgai, efektīvai un ekonomiski dzīvotspējīgai nozarei, kas darbojas saskaņā ar tirgus nosacījumiem, būtu lielāka un aktīvāka loma krājumu pārvaldībā. Turklāt tā palīdzētu samazināt flotes kapacitātes pārpalikumu, kas šobrīd ir viens no pārzvejas iemesliem.

Zvejot ilgtspējīgi ir ļoti svarīgi piekrastes reģionu nākotnei; dažos gadījumos tam būs vajadzīgi īpaši pasākumi, lai palīdzētu pārvaldīt mazapjoma piekrastes flotes. Komisija ierosina attīstīt KZP plašākās jūrniecības ekonomikas ietvaros. Rezultātā tiks panākti saskaņotāki politikas virzieni attiecībā uz ES jūras un piekrastes reģioniem un labāks devums piekrastes reģionu ienākumu avotu dažādošanā, lai tajos nodrošinātu labāku dzīves kvalitāti.

Zivis ir nozares resursu pamats. Tās ir arī vērtīgu proteīnu avots cilvēka pārtikā. Ilgtspējīga zveja un akvakultūra piekrastes un lauku reģionos ir vispārējās sabiedrības interesēs, un tā palīdzēs apmierināt pieaugošo patērētāju pieprasījumu pēc kvalitatīvām zivīm un jūras produktiem.

KZP reformas paketē ietilpst šādi dokumenti:

- tiesību akta priekšlikums Pamatregulai (aizstāj Padomes Regulu (EK) Nr. 2371/2002),
- tiesību akta priekšlikums par tirgus politiku (aizstāj Padomes Regulu (EK) Nr. 104/2000),
- paziņojums par KZP ārējo dimensiju,
- ziņojums par Padomes Regulu (EK) Nr. 2371/2002 attiecībā uz nodaļām “Saglabāšana un noturība” un “Zvejas jaudas koriģēšana” un 17. panta 2. punktu par flotei noteikto 12 jūras jūdžu ierobežojumu.

Daudzgaļu finanšu shēmas un finanšu plānu kontekstā Komisija, lai atbalstītu KZP, ir paredzējusi sagatavot tiesību akta priekšlikumu par turpmāko finanšu instrumentu 2014. – 2020. gada periodā, kas būs jāpieņem vēlāk 2011. gadā.

2. REFORMAS MĒRĶI

2.1. Vairāk zivju, ko zvejot ilgtspējīgi

Jāpānāk, ka zivju krājumi ir veselīgā apjomā, un tie jāuztur veselīgos apstākļos. Tie jāizmanto atbilstoši maksimālajiem ilgtspējīgas ieguves apjomiem. Šos apjomus var definēt kā lielāko nozveju, ko var droši gūt ik gadu un kas saglabā zivju populācijas lieluma maksimālo produktivitāti. Šis mērķis ir izklāstīts ANO Jūras tiesību konvencijā, un tas tika pieņemts 2002. gada Pasaules samitā par ilgtspējīgu attīstību kā mērķis, kas pasaulei jāsasniedz līdz 2015. gadam. Turklāt šis mērķis ļautu reformētajai KZP labāk palīdzēt sasniegt labu jūras vides stāvokli saskaņā ar Jūras stratēģijas pamatdirektīvas⁶ noteikumiem. Mērķis līdz 2015. gadam sasniegt maksimālos ilgtspējīgas ieguves apjomus ir skaidri norādīts ierosinātajā Pamatregulā.

⁶ Kā noteikts saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 17. jūnija Direktīvu 2008/56/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras stratēģijas pamatdirektīva).

Zivju izmešana vairs nav pieņemama. Izmetumi veido negatīvu nozares tēlu un nelabvēlīgi ietekmē krājumu ilgtspējīgu izmantošanu, jūras ekosistēmas, zvejniecību finansiālo dzīvotspēju un var ietekmēt zinātnisko ieteikumu kvalitāti. Izmetumu prakses izskaušanai jābūt vienam no reformētās KZP mērķiem. Pamatregulā ir ieviests pienākums zvejniecībām izkraut reglamentēto sugu nozveju. Šis pienākums stāsies spēkā, ņemot vērā sugu grupas, nosakot vērienīgu, bet realizējamu termiņu, un tas tiks papildināts ar papildpasākumiem. Sugām ar lielu paredzamo izdzīvotības rādītāju, kad tās pēc nozvejošanas ir izmestas atpakaļ ūdenī, nevajadzētu piemērot izkraušanas pienākumu.

Daudzgaļu pārvaldības plāni joprojām ir ilgtermiņa politisko saistību ievērošanas veicinātājs, lai resursus izmantotu ilgtspējīgā veidā. Šie plāni aizstās pašreizējos viena krājuma pārvaldības plānus, panākot, ka lielākajai daļai krājumu piemēro vairāku krājumu pārvaldības plānus. Vidusjūras dalībvalstīm jāizstrādā valsts mēroga pārvaldības plāni zvejai, ko veic teritoriālajos ūdeņos. Rezultātā vajadzētu tikt izstrādātiem ES plāniem tām Vidusjūras zvejniecībām, kurām ir starptautiska dimensija. ES jātiecas panākt līdzīgas ilgtermiņa saistības no partneriem ārpus ES.

Zvejniecību pārvaldībai jābūt balstītai uz *pamatotu zinātnisko ieteikumu* un jāņem vērā ekosistēmu un piesardzības pieeja. Komisija turpinās pieprasīt ieteikumus no zinātniskajām padomdevējām struktūrām atbilstoši garantētajiem kvalitātes standartiem. Tiks likvidēta darba pārklāšanās dažādās zinātniskajās padomdevējās struktūrās, lai racionalizētu un panāktu maksimālu sinerģiju ieteikumu sagatavošanas procesā.

Zinātnes un nozares partnerības var uzlabot datu un zināšanu kvalitāti un pieejamību. Turklāt tās var veicināt abpusēja un kopīga viedokļa veidošanos starp nozares dalībniekiem un zinātniekiem, neapdraudot zinātnieku neatkarību. Tāpēc jāstimulē šādu partnerību veidošanās.

Pilnīgiem, uzticamiem *datiem* ir liela nozīme politikas veidošanā, tas ir, gan politikas sagatavošanas, gan īstenošanas un izpildes posmos⁷. Politikas reformu rezultātā tiks ieviesti skaidri, atjaunoti pienākumi dalībvalstīm attiecībā uz datu vākšanu un pieejamību. Komisija plāno izveidot integrētu Eiropas informācijas sistēmu zvejniecību pārvaldībai. Šādā veidā efektīvi tiks ievērotas lietotāju vajadzības, uzlabota datu kvalitāte un panākta zvejniecību pārvaldības uzlabošanās. Ar šīs sistēmas palīdzību vajadzības gadījumā tiks vienkāršoti noteikumi un ziņošanas pienākumi un samazinātas izmaksas. Dalībvalstīm būs jāpieņem un jākoordinē valsts zivsaimniecības datu vākšana, zinātniskā pētniecība un inovāciju programmas, lai vislabāk izmantotu ES pētniecības pamatprogrammas.

2.2. Nākotne zvejas un akvakultūras nozarei un nodarbinātībai

KZP jānodrošina apstākļi spēcīgai, dzīvotspējīgai un konkurētspējīgai nozarei, kas piedāvā pievilcīgas darbvietas. Zvejas un akvakultūras nozarei jādarbojas efektīvi un jābūt finansiāli spēcīgai bez publiskā atbalsta pieprasīšanas.

Ierosinātā Pamatregula ievieš uz tirgu balstītu mehānismu spēcīgas, peļņu nesošas zvejas nozares veicināšanai, pakāpeniski ieviešot *nododamas zvejas koncesijas*, lai palīdzētu panākt efektivitāti saskaņā ar juridiski drošiem nosacījumiem. Nododamo koncesiju sistēmas var samazināt zvejas kapacitāti un palielināt ekonomisko dzīvotspēju, neradot papildu slogu nodokļu maksātājiem, kā to apliecina pieredze, kas gūta dažās dalībvalstīs un ārpus tām.

⁷ ĪPAŠAIS ZIŅOJUMS Nr. 7/2007 par Kopienas zivju resursu saglabāšanas noteikumu kontroles, pārbaudes un sodu sistēmu, ar Komisijas atbildēm.

Saskaņā ar Komisijas priekšlikumu, šīs koncesijas būtu nododamas, taču tikai dalībvalstī. Dalībvalstis var noteikt kritērijus, kas saderīgi ar ES tiesību aktiem, lai izveidotu reālu ekonomisko saikni attiecībā uz kuģa zvejas darbībām un populācijām, kas atkarīgas no zivsaimniecības un saistītajām nozarēm. Dalībvalstis var regulēt nododamās zvejas koncesijas, lai nodrošinātu ciešu saikni starp tām un zvejniecības kopienām (piemēram, ierobežojot nododamību flotes segmentos) un nepieļautu spekulācijas. Mazapjoma piekrastes flotu specifika, to īpaši saikne ar piekrastes iedzīvotājiem un dažu mazo un vidējo uzņēmumu nestabilitāte attaisno nododamo zvejas koncesiju obligāto piemērošanu tikai lielākiem kuģiem. Dalībvalstis no šīs sistēmas var izslēgt līdz 12 m garus kuģus, izņemot kuģus, kuri izmanto velkamos zvejas rīkus.

Flotes kapacitātes pārpalikums joprojām ir viens no galvenajiem šķēršļiem, kas traucē panākt ilgtspējīgu zvejniecību. Jaunā sistēma, saskaņā ar kuru flotu kapacitāte tiktu samazināta pēc nozares iniciatīvas ar nododamo zvejas koncesiju starpniecību, neparedz publisko finansējumu un likvidē kapacitātes pārpalikumu veicinošos elementus. Operatoriem būs stimulējoši palielināt savas koncesijas, bet citiem — pamest nozari. Saskaņā ar šo sistēmu prognozē, ka līdz 2022. gadam ienākumi palielināsies par vairāk nekā 20 % un apkalpes locekļu algas pieaugs no 50 % līdz vairāk nekā 100 %. Zvejas nozares restrukturizācija atbilstoši šiem virzieniem uzlabos arī apstrādes sektora darbību, ievērojami palielinot bruto pievienoto vērtību un radot lielākas nodarbinātības iespējas⁸. Turklāt reformas rezultātā tiks restrukturizēta zvejniecības nozare un būs vajadzīgi pasākumi, lai pārvaldītu šīs restrukturizācijas nodarbinātības aspektu. Šajā sakarībā ļoti liela nozīme būs visu līmeņu sociālo partneru iesaistīšanai.

Turklāt nododamās zvejas koncesijas ir sociāls risinājums tiem, kas vēlas pamest nozari, jo tie par tirgus vērtību varētu pārdot savas tiesības citiem.

Darbvietu pievilcība un pienācīgi darba apstākļi ir aktuāli jautājumi flotēm kopumā un jo īpaši svarīgi daudzām mazapjoma piekrastes flotēm. Kopā ar sociālā dialoga veidošanu visos līmeņos, zvejniecības nozares rentabilitātes atjaunošana ir efektīvs veids, kā panākt, lai zvejas kuģi kļūtu par drošākām un labākām darba vietām⁹, kā arī lai zvejniecība kļūtu par pievilcīgu, drošu iztikas avotu. Reformētās KZP uzdevums ir palīdzēt uzlabot darba apstākļus uz kuģa, lai nodrošinātu, ka tiek ievēroti mūsdienīgi veselības un drošības standarti. Komisija un Padome ir mudinājušas dalībvalstis ratificēt SDO 2007. gada „Konvenciju par darbu zvejniecībā”. Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija aktīvi iesaistīsies kopā ar sociālajiem partneriem.

Ir svarīgi veicināt *akvakultūras* ilgtspējīgu attīstību, lai apmierinātu pieaugošo globālo pieprasījumu pēc zivīm un jūras produktiem. ES akvakultūra ir daudzveidīga nodarbe, kurā ietilpst ekstensīva un tradicionāla zivju audzēšana piekrastē un dīķos un industrializēta augsto tehnoloģiju izmantošana, jo īpaši jūras zivju audzēšanā. Akvakultūra ir arī svarīga ekonomiskā nodarbe, kas ir pamats ilgtspējīgai ekonomiskai izaugsmei lauku un piekrastes

⁸ Komisijas dienestu darba dokuments. Ietekmes novērtējums, kas pievienots Komisijas priekšlikumam Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par kopējo zivsaimniecības politiku [ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 2371/2002].

⁹ Lai nodrošinātu piemērotus darba apstākļus uz zvejas kuģiem, liela nozīme ir arī tam, lai dalībvalstis bez kavēšanās ratificētu Starptautiskās Darba organizācijas 2007. gada Konvenciju par darbu zvejniecībā. Šī konvencija stāties spēkā, kad to ratificēs 10 no SDO 180 dalībvalstīm (tostarp astoņas piekrastes nācijas). Konvencijas mērķis ir uzlabot darba drošību un veselību un medicīnisko aprūpi jūrā, nodrošināt pietiekamu atpūtu veselības un drošības apsvērumu dēļ, darba līgumu aizsardzību un tādu pašu sociālo aizsardzību kā citiem strādājošajiem.

reģionos un tā var palīdzēt saglabāt un aizsargāt tādas vides iezīmes kā, piemēram, ekstensīva akvakultūra mitrājos.

Akvakultūras ilgtspējība, kā arī tās produktu kvalitāte un nekaitīgums ir galvenie faktori, uz kuru pamata veidot nozares potenciālu un uzlabot tās konkurētspēju¹⁰. ES ir jāveicina ilgtspējīga, konkurētspējīga un daudzveidīga akvakultūra, atbalstam izmantojot modernākās pētniecības un tehnoloģiju iespējas un pārvarot problēmas piekļuves jomā un administratīvos šķēršļus.

Vērojama izteikta ES dimensija, jo stratēģiskie lēmumi valsts līmenī var ietekmēt attīstību blakusesošajās dalībvalstīs. Reformas rezultātā dalībvalstīm būs jā sagatavo *valsts stratēģiskie plāni*, balstoties uz stratēģisku ES vadlīniju kopumu, lai radītu labvēlīgus apstākļus ekonomiskās darbības stimulēšanai un uzlabotu tās konkurētspēju, atbalstītu tās ilgtspējīgu attīstību un inovācijas, un stimulētu diversifikāciju. Atvērtas koordinācijas metodes var uzlabot informācijas un labākās prakses apmaiņu starp dalībvalstīm (piemēram, piekļuve teritorijai un ūdeņiem, licencēšana).

2.3. Plaukstoši piekrastes reģioni

Komisija ir apņēmusies strādāt aktīvi, lai veicinātu izaugsmi un nodarbinātību piekrastes zvejniecībās un no akvakultūras atkarīgajos reģionos. Zvejniecības nozarei bieži vien ir izšķirošā loma ES piekrastes teritorijās un tās attālākajos reģionos.

Mazapjoma piekrastes flotu sociālā un ekonomiskā nozīmīguma un akvakultūras dēļ konkrētos reģionos attiecībā uz šīm flotēm jāveic konkrēti pasākumi. Ar pasākumiem jāatbalsta „zaļa”, gudra un integrējoša izaugsme, un tiem jāpalīdz panākt ilgtspējīga mazietekmējoša zveja un akvakultūra, inovācijas, ienākumu avotu dažādošana, pārorientēšanās, zinātnes uzlabošanās un noteikumu ievērošanas kultūra.

2.4. Informētu patērētāju patieso vajadzību ievērošana

Zvejas un akvakultūras produktu *tirdzniecībā* jādara vairāk, lai ievērotu patērētāju vēlmes un nostiprinātu uzticēšanos šiem produktiem. Ar priekšlikumu tiks uzlabota informācijas publiskošana par produktu un ražošanas īpašībām, un vajadzības gadījumā var tikt veicināta brīvprātīga informācijas norādīšana marķējumā par, piemēram, ražošanas metodēm vai ietekmi uz vidi.

Ražotāju organizācijām tiks uzdots veiksmīgāk plānot ražošanu ikgadējos plānos, kas saskaņo ilgtspējīgas zvejas darbības un precīzāku apgādes pielāgošanu pieprasījumam gan kvantitatīvā, gan kvalitatīvā izteiksmē. Tas palīdzēs apmierināt konkrētus pieprasījumus un uzlabot produktu kvalitāti. Uzlabota informācijas apkopošana un izplatīšana *tirgus izpētes ceļā* uzlabos informētību par zvejas un akvakultūras tirgiem un patērētāju pieprasījumiem.

¹⁰ Komisijas paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam “Ilgtermiņīgās nākotnes veidošana akvakultūrai. Jauns impulss Eiropas akvakultūras ilgtspējīgas attīstības stratēģijai”, COM(2009) 162 galīgā redakcija, 2009. gada 8. aprīlis.

2.5. Labāka pārvalde ar reģionalizācijas palīdzību

Centralizēta, lejupēja pieeja apgrūtinā KZP pielāgošanu dažādu ES jūras baseinu specifikai. Dalībvalstis un iesaistītās personas uzņemsies lielāku atbildību resursu pārvaldībā zvejniecību līmenī, kā arī šādas pārvaldības saskaņošanā ar citiem pasākumiem katrā jūras baseinā.

Komisija ierosina plānu, kas ir vērienīgs attiecībā uz reģionalizāciju un vienkāršošanu. Zivsaimniecības jomā centrāli pieņemtajiem ES tiesību aktiem jābūt vērīgiem uz mērķiem, uzdevumiem, kopējiem standartiem, rezultātiem un īstenošanas termiņiem. Lai gan svarīgākie lēmumi joprojām tiek pieņemti ES līmenī, dalībvalstīm būs elastīgas iespējas lemt par citiem pasākumiem zvejniecības pārvaldībai Komisijas uzraudzībā, pilnībā ievērojot ES tiesību aktu noteikumus.

Lai nodrošinātu efektīvu pārvaldību, dalībvalstis varētu pieņemt, piemēram, vēlamo tehnisko saglabāšanas pasākumu un pret izmetumiem vērsto pasākumu kombināciju. Pēc tam tās individuāli ieviestu šos pasākumus savas valsts tiesību aktos. Reģionalizācija lejupvirzienā turpinātos visos līmeņos un ietvertu vairāk pašpārvaldes iespēju zvejniecības nozarei, palielinot *zvejnieku iesaistīšanos* politikas veidošanā un to akceptēšanu, kas šādā veidā uzlabotu noteikumu ievērošanu. Komisija ierosina palielināt zvejnieku organizāciju lomu un nodrošināt tām papildu iespējas resursu ilgtspējīgai izmantošanai gan plānošanas, gan izpildes ziņā. Efektīvas ražotāju organizācijas kļūs par aktīviem dalībniekiem to locekļu zvejas darbības plānošanā un tirgus stabilizēšanā, kvotu, zvejas piepūles un flotu pārvaldībā, kvotas izmantošanas optimizēšanā un izmetumu izskaušanā, apmainoties ar kvotām un tās iznomājot un realizējot nevēlamo nozveju.

Balstoties uz pašreizējo pieredzi, Komisija ir iecerējusi saglabāt un paplašināt *konsultatīvo padomju* lomu ieteikumu sniegšanā par saglabāšanas politiku atbilstoši reģionalizācijas modelim. Līdzīgi, konsultatīvās padomes varētu paplašināt savu darbību citās jūras pārvaldības jomās, kas ietekmēs zvejas darbības. Ņemot vērā Melnās jūras specifiku, kas ir slēgtas jūras baseins un kas ir kopīgs četrām valstīm, kuras nav Savienības locekles, Komisija ierosina izveidot Melnās jūras konsultatīvo padomi. Šī struktūra varētu Komisijai sniegt ieteikumus par saglabāšanas politiku, pētniecību, datu vākšanu un inovācijām un uzlabot sadarbību starp Rumāniju, Bulgāriju un to jūras baseina kaimiņvalstīm. Šai struktūrai varētu būt nozīmīga loma, palīdzot izstrādāt reģionālas sadarbības modeli, kas pielāgots Melnās jūras specifikai.

Akvakultūras specifikas dēļ ir vajadzīga centralizēta struktūra saistībā ar apspriešanām ar ieinteresētajām personām un ieteikumu sniegšanai par politikas virzienu definētajiem elementiem, kas var ietekmēt akvakultūru. Šajā sakarībā Komisija ierosina izveidot jaunu konsultatīvo padomi akvakultūras jautājumos.

Attiecībā uz jautājumiem, kurus neizskata konsultatīvās padomes, Komisija vēlas nodrošināt, lai izmaksu ziņā efektīvā veidā iespējami plašāk iesaistītos visas ieinteresētās personas. Turklāt tiks izstrādāts elastīgs, racionalizēts mehānisms, lai sniegtu ieteikumus un atzinumus Komisijai.

Ierosinātās KZP reformas veiksmīgs iznākums lielā mērā atkarīgs no rezultatīvas kombinācijas, ko veido *atbilstības* nodrošināšana no dalībnieku puses un efektīva *izpilde* no valsts iestāžu puses. Reformas priekšlikumu pamatā ir jaunā Kontroles regula un NNN zvejas

regula¹¹. Papildus tam ierosinātā Pamatregula ievieš *nosacītības* principu, saskaņā ar kuru konkrētu finansiālu vai citu resursu pieejamība dalībvalstīm vai atsevišķiem dalībniekiem ir saistīta ar atbilstību KZP noteikumiem.

2.6. Gudrāka finansēšana

Turpmāks *ES finansiālais atbalsts*, kas aptver visa veida darbības (no primārās ražošanas līdz apstrādei un tirdzniecībai), stingri jāorientē uz reformētās KZP politikas mērķu sasniegšanu. Turpmāks nozares publiskais finansējums tiks pilnībā pārveidots un vienkāršots, atspoguļojot ierosinātās jaunās KZP mērķus. Tas tiks pilnībā saskaņots ar stratēģijas “Eiropa 2020” mērķiem. Turklāt Komisija ierosina modernizēt *intervences režīmu* atbilstoši tirgus kopīgajai organizācijai. Šī sistēma vairs neatspoguļo mainīgo apgādes un pieprasījuma attiecību. Tērēt publiskos līdzekļus, lai iznīcinātu zivis, vairs nav attaisnojams. Pašreizējais režīms tiks aizstāts ar vienkāršotu uzglabāšanas mehānismu, lai panāktu zināmu tirgus stabilitāti.

2.7. KZP principu izvirzīšana starptautiskā mērogā

ES ārējām darbībām jābūt saskanīgām ar KZP principiem un mērķiem, proti, ilgtspējību un vajadzību aizsargāt jūras ekosistēmas. Uzsāktie pasākumi tiks vadīti, izstrādājot un izmantojot labāko pieejamo zinātnisko informāciju un ciešāku sadarbību, lai nodrošinātu labāku atbilstību. Komisija atsevišķā paziņojumā ir iepazīstinājusi ar reformētās KZP ārējās dimensijas jaunajiem virzieniem.

ES būs lielāka loma reģionālajās zvejniecības pārvaldības organizācijās, lai tās stiprinātu. Līdzīgi ar tādu pašu nolūku tā rīkosies daudzpusējās struktūrās, piemēram, ANO vai Pārtikas un lauksaimniecības organizācijā. Turklāt uzlabotā dialogā ar galvenajiem partneriem ES veicinās ilgtspējīgu resursu pārvaldību un turpmāku sadarbību ar valstīm, kas nav ES dalībvalstis. Tā arī pastiprinās pasākumus, jo īpaši attiecībā uz cīņu pret nelikumīgām, neregistrētām un neregulētām darbībām un flotes kapacitātes samazināšanu.

Ilgspējīgas zivsaimniecības nolīgumi (*SFA*) ar valstīm, kas nav ES dalībvalstis, ir jāpārorientē uz to, lai panāktu zvejas resursu ilgtspējīgāku pārvaldību, izmantojot pārredzamības klauzulu, kas nodrošina, ka ES kuģi zvejo tikai tos zivju resursus, ko partnervalsts nevar vai nevēlas pati zvejot. *SFA* vairāk jāorientē uz zinātni, monitoringu, kontroli un uzraudzību. Visos turpmākajos nolīgumos jāiekļauj cilvēktiesību klauzula.

ES turpinās popularizēt un piemērot KZP mērķus tā dēvētajiem *ziemeļu nolīgumiem*, kas paredz kopīgu resursu pārvaldību starp ES un valstīm, kas nav ES dalībvalstis un ar kurām ES ir kopīgi krājumi Ziemeļatlantijas, Arktikas, Baltijas un Ziemeļjūras ūdeņos.

¹¹ Padomes 2009. gada 20. novembra Regula (EK) Nr. 1224/2009, ar ko izveido Kopienas kontroles sistēmu, lai nodrošinātu atbilstību kopējās zivsaimniecības politikas noteikumiem, un Padomes 2008. gada 29. septembra Regula (EK) Nr. 1005/2008, ar ko izveido Kopienas sistēmu, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju.

Kopsavilkums par jauniem pasākumiem, kas ierosināti KZP reformas paketē

Saglabāšana un ilgtspējība	Noteikt maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu kā saglabāšanas mērķi ar termiņu (2015. gads)
	Izskaut izmetumus, nosakot izkraušanas pienākumu un vajadzīgos pārvaldības noteikumus un ieviešanas periodu
	Izstrādāt daudzgadu plānus, kas vērsti uz galvenajiem mērķiem, uzdevumiem, robežām un termiņiem, ņemot vērā uz ekosistēmu balstītu pieeju zivsaimniecības pārvaldībā
	Atļaut dalībvalstīm veikt pasākumus saskaņā ar ES tiesību aktiem par daudzgadu plāniem un tehniskiem saglabāšanas pasākumiem
	Ieviest paātrinātas procedūras, lai pieņemtu pasākumus zivsaimniecības jomā, kas vajadzīgi atbilstoši vides pārvaldei (<i>Natura 2000</i>)
Dati un zinātne	Noteikt dalībvalstīm pienākumu vākt un sniegt datus un sagatavot (reģionālas) daudzgadu datu vākšanas programmas
	Izstrādāt valstu pētniecības programmas zivsaimniecības jomā ar reģionālu koordināciju starp dalībvalstīm
	Vērst ZZTEK darbu uz svarīgākajiem elementiem
Piekļuve resursiem un flotes kapacitāte	Ieviest obligātas nododamās zvejas koncesijas lielapjoma kuģiem ar nodošanas iespējām valsts mērogā
	Atteikties no subsīdijām, kas saistītas ar floti
Akvakultūra	Sagatavot valstu stratēģiskos plānus 2014.–2020. gadam par akvakultūras sekmēšanu
	Izveidot jaunu konsultatīvo padomi akvakultūras jautājumos
Tirgus politika	Pilnvarot ražotāju organizācijas un starpnozaru organizācijas, lai palielinātu to lomu un atbildību ražošanas un tirdzniecības jomā, uzsvāru liekot uz ilgtspējīgu zvejas resursu pārvaldību un akvakultūras darbību ietekmes samazināšanu
	Ieviest izmaiņas intervences režīmā, izveidojot vienu kopīgu intervences mehānismu uzglabāšanas jomā
	Noteikt intervences cenas decentralizētā un adekvātā līmenī
	Uzlabot patērētāju informāciju un pārskatīt tirdzniecības standartus
Pārvalde	Paplašināt konsultatīvo padomju lomu KZP īstenošanā reģionālā līmenī
	Ieviest jaunu pieeju ieinteresēto personu iesaistīšanai tādu „horizontālo” jautājumu risināšanā, kurus neizskata konsultatīvās padomes
Finanšu instruments	Pilnībā saskaņot ar stratēģiju „Eiropa 2020”
	Ieviest nosacītības noteikumus par noteikumu ievērošanu, kas piemērojami dalībvalstīm un atsevišķiem dalībniekiem
Ārējā dimensija	Reģionālās zvejniecības pārvaldības organizācijas — uzlabot ES iesaistīšanos reģionālajās zvejniecības pārvaldības organizācijās, lai stiprinātu zinātni, kontroli un atbilstību šajos forumos ar mērķi uzlabot to darbību
	Īstenot daudzpusējas un kopīgas darbības ar ES svarīgākajiem partneriem, kas vērstas uz NNN zvejas apkarošanu un kapacitātes pārpalikuma samazināšanu

	Panākt labāku saskaņotību starp ES zvejniecībām, attīstību, tirdzniecību un vides politikas virzieniem
	Ilgtspējīgas zivsaimniecības nolīgumi — uzlabot zinātnisko pamatu un skaidri identificēt papildresursus partnervalstīs, lai ES flote nodrošinātu ilgtspējīgas zvejas praksi šajās valstīs Palielināt nozares finansiālo ieguldījumu un izveidot kvalitatīvu pārvaldes struktūru.